

Knetterende Letteren
Het huistijdschrift van Luisterpunt
Juni 2020

Inhoudsopgave:

Op de Hoogte, nieuwtjes op een rij

Luisterpunt verhuist

De Libris Literatuur Prijs

1 stad 19 boeken

Een cursiefje over luisterlezen

Heerlijk ontspannend, lees maar, het is leuk wat er staat in: 'Als het hart spreekt' van Anne-Marie Hooyberghs, 'Pensioen' van Willem Elsschot en 'De tafel' van Herman Brusselmans

Deel 1: 'Als het hart spreekt' van Anne-Marie Hooyberghs

Deel 2: 'Pensioen' van Willem Elsschot

Deel 3: 'De tafel' van Herman Brusselmans

Auteurs lezen voor en wel in uw oor: 'Kroniek van een overzichtelijk jaar' van Diane Broeckhoven, 'De grote verkillung' van Geert van Istendael en 'Zeven politieke dromers' van Lisbeth Imbo

Deel 1: 'Kroniek van een overzichtelijk jaar' van Diane Broeckhoven

Deel 2: 'De grote verkillung' van Geert van Istendael

Deel 3: 'Zeven politieke dromers' van Lisbeth Imbo

Het Neusje van de Zalm, u moet het gelezen hebben: 'Reis door mijn kamer' van Xavier De Maistre

Hedendaags, een maatschappelijk thema uitgelicht: 'Dyslexie als kans: ontdek de verborgen talenten van het dyslectische brein' van Brock Eide en Fernet Eide

Historie. Historia. Ken het verleden, begrijp het heden: 'Vrijwillig naar Auschwitz: Witold Pilecki, de man die Auschwitz infiltreerde' van Jack Fairweather

Vertel me een verhaal: 'Van Floere en andere dieren' van Ernest Claes

Het hoorspel 'Onze korte zomer' van Stig Dagerman.

Op de Hoogte, nieuwtjes op een rij

Luisterpunt verhuist

Zoals ik u al eerder vertelde gaan we verhuizen. Het gebouw in Laken waar Luisterpunt gevestigd is, is veel te groot geworden en bevindt zich in een erbarmelijke staat. We kijken uit naar onze nieuwe locatie: de tweede verdieping van een mooi gebouw in de Broekstraat in hartje Brussel. Niet ver van het Centraal Station en de Nieuwstraat. Op deze nieuwe locatie zullen we ook een publieksruimte hebben waar we vaker dan nu allerlei fijne activiteiten voor u zullen kunnen organiseren. Normaal zouden we eind juni verhuizen, maar door de coronamaatregelen loopt de voorbereiding vertraging op. We weten op dit moment dus nog niet wanneer we precies zullen kunnen verhuizen, maar als het zover is laten we u dit zeker weten via onze communicatiekanalen. Een keer dat we effectief verhuist zijn,

passen we het retouradres op de verzendhoesjes van de Daisy-schijfjes aan. En daarna rest ons enkel nog de aangename taak om een datum vast te pinnen voor de allereerste opendeurdag in de Brusselse Broekstraat. Iedereen is van harte welkom!

De Libris Literatuur Prijs

De bekendmaking van de winnaar van de Libris Literatuur Prijs is verschoven naar 22 juni. Saskia de Coster is de enige Vlaming die de shortlist heeft gehaald, en wel met haar boek 'Nachtouders'. Een andere opvallende kandidaat is Wessel te Gussinklo, 79 jaar inmiddels, met zijn boek 'De hoogstapelaar'. In Vlaanderen minder bekend is Sander Kollaard, een Nederlander die in Zweden woont. Hij is genomineerd met 'Uit het leven van een hond'. Het boek 'Liefde, als dat het is' van Marijke Schermer is een heuse antisecheidingsroman. Ook de Jong is geen onbekende in het prijzencircuit. Hoe ziet het eruit in het hoofd van een geslaagde kunstenaar die met schuldgevoelens worstelt, is de vraag die hij zich in zijn nieuwste boek 'Zwarte schuur' stelt. Het boek 'Vallen is als vliegen' van Manon Uphoff, over schokkend kindermisbruik en incest, wordt alom geprezen. De roman slaat in als een scherfbom. Mocht u meer willen weten over een van deze romans, dan verwijst ik u graag naar het aprilnummer van Knetterende Letteren.

1 stad 19 boeken

Met 1 Stad, 19 Boeken zetten de Brusselse bibliotheken van half juni tot half september 19 topboeken in de kijker. Gekozen door 19 Brusselaars die graag lezen. De boeken zijn een aanleiding, een excuus, een vertrekpunt. Om te praten, te delen en te inspireren. Voor de derde keer op rij zorgen de Brusselse bibliotheken op deze manier voor een fijne leeslijst tijdens de zomermaanden. Boeken in een breed spectrum (fictie, non-fictie, poëzie, graphic novel) uit de rijke oogst van 2019 en 2020. Het grootste aantal hebben we in onze collectie of is in productie. Denk aan 'De muur' van John Lanchester, 'De kolibrie' van Sandro Veronesi, 'Brutopia' van Pascal Verbeken, 'Sontag' van Benjamin Moser, 'Het moois dat we delen' van Ish Ait Hamou en 'Et alors' van Max Greyson. De volledige lijst met de boeknummers lezen we aan het einde van dit bericht. Gevolgd door een fragment uit 'Brutopia'. Om tot deze diverse leeslijst te komen, deden de Brusselse bibliotheken een beroep op hun publiek. 19 Brusselaars die graag lezen, gaven hun tips en favorieten door. Mensen zoals u en ik, met verschillende smaken, verschillende perspectieven, verschillende verhalen. Voor Luisterpunt werkt Brusselaar, veellezer en gewezen leraar aan het Koninklijk Instituut Woluwe Marc Brackenier mee aan dit fijne project. Hij koos het boek 'Pelgrim langs Tinker Creek' van Annie Dillard. Annie Dillard schreef dit boek begin jaren '70 op 29-jarige leeftijd en won er de Pulitzer prize mee. De Nederlandse vertaling kwam er begin 2019. Het boek neemt u mee door de afgelegen vallei van de Tinker Creek rivier, vier seizoenen lang. Energiek en bezield vertelt Dillard in haar boek over de vaak genadeloze natuur in en rond de rivier en laat ze zien hoe gedurende de seizoenen alles onophoudelijk aan verandering onderhevig is. Ze dwingt de lezer voortdurend naar de details te kijken, en confronteert hem aldoor met het mysterie, de schoonheid én de wreedheid van het leven. We bespraken deze parel als 'Neusje van de Zalm' in het aprilnummer van Knetterende Letteren. De 19 boeken:

- Girl, Woman, Other van Bernardine Evaristo, er is geen Nederlandse vertaling,
- De Muur van John Lanchester, Daisy 28435, 8u en 26 minuten,
- De Kolibrie van Sandro Veronesi, Daisy 24244, 15 uur en 22 minuten, braille 16702, 16 banden,
- Pelgrim langs Tinker Creek van Annie Dillard, Daisy 28030, 11 uur,
- Brutopia van Pascal Verbeken, Daisy 28296, 9 uur,

- De Uitzichtlozen van Nicolas Mathieu, Daisy in productie, braille 45301, 23 banden
- Drieman van Wide Vercnocke, Graphic novel,
- Celestial Bodies van Johka Alharthi, Engelstalige versie binnenkort in onze collectie,
- Sontag van Benjamin Moser, binnenkort in onze collectie,
- The Honey Bus van Meredith May, de Nederlandse vertaling, De bijenhoudster, is bij ons beschikbaar, Daisy 27766, bijna 13 uur,
- De Fluisterman van Alex North, Daisy 28436, bijna 13u, braille 44819, 18 banden,
- Amnesty van Aravind Adiga, 'Gratie', de Nederlandse vertaling wordt momenteel ingelezen,
- Het moois dat we delen van Ish Ait Hamou, Daisy 28151, 6 uur en 17 minuten, binnenkort ook in braille verkrijgbaar,
- Het Verbond van Zadie Smith, wordt momenteel ingelezen, braille 45728, 11 banden,
- Ik zal de wereld nooit meer zien van Ahmet Altan, Daisy 28427, 4 uur en 26 minuten,
- Meer dan een broer van David Diop, is in productie,
- Orkaanseizoen van Fernanda Melchor, is in productie,
- Et Alors van Max Greyson, hij las zijn bundel zelf in, Daisy 28094, 1 uur,
- On Earth We Are Briefly Gorgeous van Ocean Vuong. De Nederlandse vertaling, 'Op aarde schitteren we even' is in productie.

En dan luisteren we nu naar een fragment uit Brutopia van Pascal Verbeken. (fragment uit brutopia)

Een cursiefje over luisterlezen

Anne-Lieze Albregts is een lezer van Luisterpunt. Tot haar eigen verbazing in ze onlangs in de pen geklommen. Hier in Knetterende Letteren doet ze eerst een oproep aan fijne medeschrijvers en daarna volgt een cursiefje van haar hand. "Lieve mensen. Op een mooie morgen, onderweg naar de iPhone-les, kreeg ik een ingeving: waarom geen boek schrijven? Daar heb ik als gepensioneerde nu toch wel tijd voor? Aangekomen in het leslokaal deed ik het voorstel aan de groep. Wie heeft er ook zin om te schrijven? We zouden kunnen vertellen over al onze ervaringen als blinde of slechtziende. Over hoe was het om je auto te verkopen? De eerste keer dat je de bus moest nemen? Je bezoek bij de oogarts? Hoe je het aan je kinderen vertelt? Hoe was het om uit je job te stappen of een nieuwe aangepaste job te vinden. Eindeloos veel verhalen hebben we om te delen. Hoe was dat idee eigenlijk in mijn brein gerijpt? Wel, ik las de boeken van Hendrik Groen die 85+ is en schrijft over zijn leven in een rusthuis. Hij doet dit op een sprankelende manier. Je kan niet anders dan lachen, maar toch zijn zijn boeken ook erg ontroerend. Hoewel ik later vernam dat Hendrik Groen eigenlijk een pseudoniem is van ene Peter de Smet die nog maar 66 jaar is, heeft hij me wel geïnspireerd en gemotiveerd om als 77-jarige te durven schrijven. Want zoals hij het doet, zo wou ook ik het graag doen. Humor is voor mij een manier om mijn handicap te dragen. Niet om het te minimaliseren, maar wel om mijn krachten te bundelen en geen oude zeur te worden. Het was dan ook heel leuk om te horen dat de andere leden van ons iPhone-groepje wel degelijk belangstelling betoonden. We spraken een datum af, maar helaas, enkele dagen later deed het virus zijn intrede in ons koninkrijk. We vlogen in ons kot. Om het vuur warm te houden ben ik dan maar begonnen met cursiefjes te schrijven als een manier om mijn polsen los te maken, maar vooral ook om te oefenen, want ik ben een absolute beginner. En daarna mailde ik mijn teksten naar de andere clubleden, waarna ook zij op hun beurt in hun pen klommen. En zo kwam van het een het ander. En vandaar hier en vandaag mijn uitnodiging: zou ook u graag willen meedoen? Of meedenken? Zo ja, dan bent u hartelijk welkom bij 'de club die nog een naam moet krijgen'! Lieve groeten van Anne-Lieze."

Tot zover de oproep van Anne-Lieze Albregts.

U kunt Anne-Lieze Albregts contacteren via haar e-mailadres:

a.albregts@telenet.be

Dan lees ik nu haar cursiefje voor: 'Luisterboeken in tijden van corona'. "Om wat spanning in mijn leven te brengen in dit coronatijdperk, luister ik vooral naar thrillers. Zo heb ik deze nacht nog de daver op het lijf gekregen bij het lezen van een spionageverhaal. Had er zich iemand in mijn kast verborgen? In mijn werkruimte had ik een boekenkast staan van vloer tot plafond en zeker drie meter breed. Ook met fotoalbums, tijdschriften, cursussen en hier een daar wat beeldjes. De boeken niet allemaal mooi op een rijtje, soms wat schots en scheef, of horizontaal opgestapeld. Maar toch wel gerangschikt volgens levensfase. Dat zijn er nogal wat als je 77 bent en eindelijk tot bedaren komt. Elke woning heeft haar boekenkast. Mooi om te zien, maar ook om te ruiken. Boeken verzamelen nogal wat stof, en ook dat ruik ik graag. Een geur van intelligentsia. In mijn kast stonden nogal wat kookboeken. Boeken over opvoeding, emancipatie en poëzie. Boeken met alle mogelijke spirituele achtergronden, van new age tot het Tibetaanse dodenboek. Boeken vol goede raad. Hoe je moet samenleven en later hoe je moet scheiden. Over blind worden of zijn, staat weinig geschreven. Dat zijn lessen uit de praktijk. Afscheid nemen van mijn kast vol boeken was pijnlijk. Ik deelde ze uit aan mijn vrienden of bracht ze naar een tweedehandsmarkt. Er bleven lege planken over. Het voelde net aan alsof ik mijn geschiedenis kwijt was. Ik hield van mijn boeken, hoewel er heel wat nooit gelezen zijn. Zoals een nooit gedragen jurk in de kast. Er kwam een korte periode van de groteletterbibliotheek. Toen kwamen de grote rode dozen met cassettes. Zes cassettes per doos. Dit alles voor ongeveer één boek. Ik herinner mij nog de woorden van de inlezer: "Wilt u deze cassette doorspoelen tot het einde?", werd er vriendelijk gevraagd. Een cassette dat kapot was, mocht je terugsturen, en dan maar wachten tot er een nieuw exemplaar kwam. Hemeltje, hoe ouderwets klinkt dat nu, maar hoe blij was ik toen met deze oplossing. Zo is de luisterperiode ingezet. Het zijn nu mijn oren die lezen! Het heeft zo zijn voordelen. Je kan het combineren met strijken, afwassen of zomaar wat in de verte staren alsof er nog een horizon is. Ik ontdekte zowaar nieuwe romans. Daarna kwam de Daisy-speler. Een apparaat zo groot als een bijbel, met knopjes. Daar stak je een cd in. Wat een luxe! In de loop der jaren verkleinden de Daisy-spelers tot zakformaat. En nu kunnen we onze boeken downloaden op onze iPhone. Dat kan ik in een wip en sneller dan mijn ziende vrienden die naar de boekhandel moeten of naar de bib. Daar staat dan weer tegenover dat we op de toptien-boeken wel wat langer moeten wachten. In de tijd van de cassettes kon de stem soms flink tegenvallen. Bij een mooi verhaal met af en toe een vleugje erotiek, hoorde ik de inlezer vaak slikken. Hij had er blijkbaar last van! Of het kon ook zijn dat een ernstig boek ingelezen werd door een 'zoetgevooisde stem', alsof die recht uit de hemel kwam. Nu krijgen wij enkel nog stemmen te horen die een boek een extra glans geven. Stemmen van vrijwillige inlezers die wij super dankbaar zijn. Echte professionals. De lege boekenplanken zitten nu vol met klanken. Jawel, ik ben een heuse luisterlezer geworden."

Heerlijk ontspannend, lees maar, het is leuk wat er staat in: 'Als het hart spreekt' van Anne-Marie Hooyberghs, 'Pensioen' van Willem Elsschot en 'De tafel' van Herman Brusselmans

Deel 1: 'Als het hart spreekt' van Anne-Marie Hooyberghs

De achttienjarige Leolina is de hoofdpersoon in de streekroman "Als het hart spreekt" van Anne-Marie Hooyberghs. Leolina komt uit een gegoed Vlaams milieu, maar voor haar

moeder Apollonia is het nog niet genoeg. Zij wil dat Lina trouwt met een man van adel. Daarom stuurt ze haar naar 's-Gravenhage, waar een gravin Lina -zoals ze nu heet- onder haar hoede neemt. Lina echter wordt verliefd op een kunstschilder. (fragment uit als het hart spreekt). Anne-Marie Hooyberghs. Als het hart spreekt. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 28236.

Deel 2: 'Pensioen' van Willem Elsschot

'Pensioen' is een vlijmscherpe roman over tragische moederliefde. Willem Verstappen komt tijdens de Eerste Wereldoorlog terecht in een Duits krijgsgevangenkamp. Al die tijd strijkt de moeder van Willem zijn militiegeld op. Op het einde van de oorlog blijkt Willem, die tewerkgesteld was op een boerderij bij een levenslustige Duitse boerin, overleden te zijn. Willems vriendinnetje Bertha, die kort voor zijn vertrek bevallen is van een zoon, Alfred, trouwt met een zekere Wouters. Door een administratieve vergissing geeft die zijn eigen familienaam aan Alfred, waardoor Alfred geen aanspraak maakt op het pensioen van zijn overleden vader. (fragment uit pensioen) . Willem Elsschot. Pensioen. Speelduur: 2:45. Boeknummer: 28343.

Deel 3: 'De tafel' van Herman Brusselmans

HB is gek, of bezig het te worden. Twee psychiaters onderzoeken hem en hij wordt weggeborgen in een instituut in de Lembeekse bossen, waaruit hij na een incident ontsnapt. Op straat pleegt hij een misdaad, en om aan vervolging te ontkomen vlucht hij naar Amsterdam. Onder invloed van z'n liefdesvriendin LVH krijgt hij de kans om terug te keren. Hij wordt opnieuw opgenomen in het instituut, dat hem onder onvermoede omstandigheden moet laten gaan. HB en LVH besluiten om alles, inclusief gekte en normaliteit, achter zich te laten en te reizen naar een plaats waar alleen nog maar diepe rust heerst. (fragment uit de tafel). Herman Brusselmans. De tafel. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 28328.

Auteurs lezen voor en wel in uw oor: 'Kroniek van een overzichtelijk jaar' van Diane Broeckhoven, 'De grote verking' van Geert van Istendael en 'Zeven politieke dromers' van Lisbeth Imbo

Deel 1: 'Kroniek van een overzichtelijk jaar' van Diane Broeckhoven

Na verschillende opgemerkte romans verrast Diane Broeckhoven ons met haar 'Kroniek van een overzichtelijk jaar', een zeer persoonlijk dagboek waarin het jaar 2018 zich veelbelovend als een rode loper uitrolt, maar gaandeweg ook dieptepunten met zich meebrengt. Diane Broeckhoven laat zich echter niet uit het veld slaan door valkuilen en hindernissen. We lezen over haar schouder mee hoe accepteren veel beter werkt dan vechten, we krijgen inzicht in een schrijversleven, laven ons aan de humor waarmee klein en groot geluk in beeld worden gebracht, beleven gemeenschappelijk herinneringen aan een tijd die voorgoed voorbij is. Of lijkt. Diane Broeckhoven weet als geen ander grote levensthema's te vatten in een uitgepuurde taal en met scherp inlevingsvermogen. Naast de internationale bestseller 'De buitenkant van meneer Jules', schreef ze onder meer 'Wat ik nog weet', 'De poppendokter' en 'Wat voorafging'. Diane Broeckhoven las haar boek 'Kroniek van een overzichtelijk jaar' zelf in in onze bibliotheek. (fragment uit kroniek van een overzichtelijk jaar) 'Kroniek van een overzichtelijk jaar' van Diane Broeckhoven. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 8 uur. Boeknummer 28415.

Deel 2: 'De grote verkilling' van Geert van Istendael

Ons Europa verkilt zienderogen. De grote middenpartijen die na 1945 de genereuze sociale bescherming hebben opgebouwd die de halve wereld ons benijdt, zijn aan het verschrompelen of liggen al tijden op apegapen. De burgers hebben hen afgestraft en keren zich naar rattenvangers die beweren in de naam van het volk te spreken. Hebben sociaaldemocraten en christendemocraten – want over hen gaat het – al te gretig het neoliberale geloof omhelsd? Land voor land laat Geert van Istendael zien hoe de verzorgingsstaat wordt afgekald. Dit boek probeert buiten ieder dogma of makkelijke verklaring om de grote verkilling van Europa te beschrijven en de oorzaken van de malaise te achterhalen. Het is daarnaast een vurig pleidooi voor de sociale zekerheid als toekomstproject in het belang van ons allen, zowel binnen als buiten Europa. Geert van Istendael las zijn boek 'De grote verkilling' zelf in in onze bibliotheek. (fragment uit de grote verkilling) . 'De grote verkilling' van Geert van Istendael. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 8 uur. Boeknummer 28413.

Deel 3: 'Zeven politieke dromers' van Lisbeth Imbo

Lisbeth Imbo in gesprek met Bart De Wever, Wouter Beke, Gwendolyn Rutten, John Crombez, Meyrem Almaci, Tom Van Grieken en Peter Mertens. Het zijn woelige politieke tijden en overal hoor je dat politici 'polariseren' en dat ze 'spelletjes spelen'. Alsof het koude marionetten zijn die een toneeltje opvoeren en dat alles draait om macht en gelijk krijgen. Maar politici zijn ook gewoon mensen, die bijna altijd in de politiek gestapt zijn met een oprecht engagement. Lisbeth Imbo (ex-De Morgen, Radio 1 en nu 'De Zevende Dag') ging praten met de zeven politici over hun dromen, en wat daarvan na zoveel jaar van harde politieke strijd overblijft. Ze ging ook op zoek naar de roots van en de mens achter de toppoliticus. Zeven indringende getuigenissen waardoor u Bart De Wever, Wouter Beke, John Crombez, Peter Mertens, Meyrem Almaci, Gwendolyn Rutten en Tom Van Grieken leert kennen zoals nooit tevoren. Lisbeth Imbo las haar boek 'Zeven politieke dromers' zelf in in onze bibliotheek. (fragment uit zeven politieke dromers). 'Zeven politieke dromers' van Lisbeth Imbo. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 6 uur. Boeknummer 28414.

Het Neusje van de Zalm, u moet het gelezen hebben: 'Reis door mijn kamer' van Xavier De Maistre

Aristoteles heeft het over ons doelgerichte bestaan. We doen iets omwille van iets anders. We gaan naar school omwille van een diploma van de middelbare school, we halen zo'n diploma om te kunnen verder studeren, we studeren om een baan te vinden - en zo tot in het oneindige. Dat uiteindelijke doel zou het geluk moeten zijn. Maar als die tussentijdse doelen uit zicht zijn, zetten we ons nogal lastig in beweging. En dat is ook een van de redenen, dat de stad nu zo verlaten is: zonder doel heeft wandelen geen zin. Blaise Pascal noemt verstrooiing een kenmerk van de mens: wij zijn voortdurend bezig met werkjes, met karweitjes. Allemaal afleiding. "Tout le malheur des hommes vient d'une seule chose, qui est de ne savoir pas demeurer en repos dans une chambre". De oorzaak van alle onheil is dat we niet rustig in onze kamer kunnen blijven zitten. Een zin die Blaise Pascal in 1669 noteerde in zijn "Pensées". Martin Heidegger dan: We durven de ellende niet onder ogen te zien. Door op je plaats te blijven, te verwijlen, dit te verduren, zouden we het wel onder ogen kunnen gaan zien. Iets verduren: dat is stilzitten en aanvaarden. Je ogen en je oren en je zintuigen openzetten, en kijken wat er gebeurt en op je af komt. Toch zijn er zijn mensen voor wie 'in quarantaine zijn' niets bijzonders is. Die allang weten hoe het voelt een lange dag te slijten tussen de vier muren van het huis, starend naar een uitzicht waarvan alleen de

kleur verandert, als de witte strepen die de prille lentezon op hun boekenkast werpt langzaam goud worden, dan rood en tot slot uitdoven, wanneer de dag zijn einde nadert en hun neus hen op de maffe feiten drukt: negen uur alweer, potjandorie, en nog altijd niet gedoucht. In het jaar 1794 verscheen het beroemd geworden boek 'Voyage autour de ma chambre', 'Reis door mijn kamer', van de Franse schrijver Xavier de Maistre. Het is een parodie op de grote reisverhalen uit die tijd en doet verslag van de 42 dagen die Xavier De Maistre in zijn kamer doorbracht en waarin hij 'onafgebroken plezier' beleefde. Meer dan een kamertje waar je je kunt terugtrekken en je voor alles en iedereen kunt verbergen heeft een mens immers niet nodig om gelukkig te zijn, schrijft De Maistre - waarbij we ons wel moeten realiseren dat zijn 'kamertje' groot genoeg was om bezoek te ontvangen én dat het beschikte over een fijne open haard, want dat mocht toen nog. Bovendien lag de kamer niet in het bloederige Frankrijk van net na de Revolutie, waar ze je elk moment konden onthoofden, maar in Turijn; vanwege een duel zat hij daar ruim een maand opgesloten. Zijn kamer was niet zomaar een prettige plek, maar echt een toevluchtsoord. Xavier De Maistre begint zijn reis met een beschrijving van de kamer in kwestie, gelegen op de 45ste breedtegraad, met de vorm van een langwerpige rechthoek en een omtrek van 36 passen, 'als je vlak langs de muur loopt. Mijn reis zal echter meer passen beslaan, want ik zal vaak lopen ijsberen, op en neer of diagonaal, zonder enige regel of methode.' Hij roemt de meubels die in de kamer staan, te beginnen met de leunstoel. 'Wat een voortreffelijk meubelstuk is het toch, een leunstoel, en vooral uiterst nuttig voor de mijmerende mens. Op lange winteravonden is het soms heerlijk en altijd verstandig je er gerieflijk in neer te vlijen, ver van het misbaar van drukke bijeenkomsten. Een goed vuur, boeken en pennen, wat een prachtige middelen tegen de verveling!' Minstens zo blij is hij met het behaaglijke bed. 'Bestaat er een toneel dat meer stof oplevert voor de verbeelding, dat tederder gedachten opwekt dan het meubel waarin ik me soms laat gaan? Een bed ziet ons geboren worden en ziet ons doodgaan; het is een wisselend toneel waar het mensdom beurtelings boeiende drama's, lachwekkende kluchten en afschuwelijke treurspelen opvoert. - Het is een met bloemen versierde wieg; - het is de troon der liefde; - het is een graf.' Overigens schrijft De Maistre lang niet alleen over zijn meubels en andere spulletjes, want zijn lichaam mag dan in quarantaine zijn, zijn geest is dat niet: 'Vrolijk leveren wij ons over aan onze verbeelding en volgen haar overal waar zij ons brengen wil.' Zo is het maar net. Fysieke bewegingsvrijheid kan worden beperkt, maar de verbeeldingskracht van de mens kent geen grenzen. Ons lijf kunnen ze opsluiten, onze geest niet. Zou je het nog sterker kunnen stellen: hoe opgeslotener het lijf, hoe vrijer de geest? Vergeet niet dat Shakespeare 'King Lear' schreef terwijl hij in quarantaine was vanwege de pest. (fragment uit reis door mijn kamer). Xavier De Maistre. Reis door mijn kamer. Speelduur: 2:40. Boeknummer: 201.

Hedendaags, een maatschappelijk thema uitgelicht: 'Dyslexie als kans: ontdek de verborgen talenten van het dyslectische brein' van Brock en Fernet Eide

Als iemand de diagnose dyslexie krijgt, zien we dat meestal alleen als een probleem. Maar wist je dat veel succesvolle architecten, advocaten, chirurgen en zelfs bekende auteurs dyslexie hebben? Dat is geen toeval: uit onderzoek blijkt dat dyslexie je op sommige gebieden juist een grote voorsprong oplevert. Dit baanbrekende boek, 'Dyslexie als kans: ontdek de verborgen talenten van het dyslectische brein', is geschreven door twee neurowetenschappers die jarenlang onderzoek hebben gedaan naar dyslexie. Ze laten zien hoe de hersenen van mensen met dyslexie simpelweg anders zijn gestructureerd, waardoor ze niet alleen het geschreven woord anders waarnemen, maar bijvoorbeeld ook een veel beter ruimtelijk inzicht hebben, verbanden kunnen leggen die anderen missen, goede narratieve denkers zijn en supercreatief zijn. Dit boek laat zien hoe ze beter kunnen worden in dyslectisch zijn. Op school, op het werk en thuis. Brock Eide en Fernet Eide zijn neurowetenschappers en internationaal erkende autoriteiten op het gebied van dyslexie en

leerverschillen. Ze zijn de oprichters van 'The Dyslexic Advantage', een van 's werelds grootste non-profit organisaties en online community's op het gebied van dyslexie. (fragment uit dyslexie als kans). Brock Eide en Fernet Eide. Dyslexie als kans: ontdek de verborgen talenten van het dyslectische brein. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 28244.

Historie. Historia. Ken het verleden, begrijp het heden: 'Vrijwillig naar Auschwitz: Witold Pilecki, de man die Auschwitz infiltreerde' van Jack Fairweather

De Poolse verzetsstrijder Witold Pilecki, die leefde van 1901 tot 1948, liet zich tijdens de Tweede Wereldoorlog vrijwillig insluiten in het concentratiekamp Auschwitz. Na bijna drie jaar ontsnapte hij en informeerde hij de geallieerden over het concentratiekamp. "Geef maar door dat de opdracht is uitgevoerd." Met dat zinnetje liet de Poolse cavalerieofficier Witold Pilecki op 19 september 1940 weten dat hij zich vrijwillig had laten aanhouden en afvoeren naar Auschwitz. Hij moest er een verzets- en informatienetwerk uitbouwen. Pilecki slaagde in zijn opzet en is één van de grootste helden uit de Tweede Wereldoorlog. Maar dat verhaal bleef decennialang verborgen. De Amerikaanse journalist Jack Fairweather schreef er een aangrijpende biografie over, 'Vrijwillig naar Auschwitz'. Krupa, Oost-Polen, 26 augustus 1939. Een auto stuift het domein op van de 38-jarige herenboer en cavalerieofficier Witold Pilecki. Een soldaat overhandigt de heer des huizes zijn mobilisatiebevel. Bij de Poolse grens staat de Duitse Wehrmacht te trappelen van ongeduld. Binnen enkele dagen zal ze aanvallen. De start van de Tweede Wereldoorlog. Het einde van Polen. De definitieve ondergang van de wereld waarin deze officier is opgegroeid. Pilecki heeft in 1924 het landgoed Sukurcze geërfd. Een vervallen landhuis, boomgaarden en 222 hectare tarwe. Hij brengt het domein weer tot bloei. Met Maria krijgt hij twee kinderen. Als ze opgroeien leert hij hen paardrijden. En zwemmen in de vijver bij het huis. Een mooi leven. Ver weg van de grote politiek. Maar nu heeft die politiek hem ingehaald. Witold Pilecki, tweede luitenant bij de cavalerie, laat zijn paard zadelen, roept de mannen van zijn lokale reserve-eenheid bij elkaar en vertrekt naar het front. "Ik ben over twee weken terug", zegt hij tegen Maria en de kinderen. Het zal iets langer duren. Het Poolse leger is geen partij voor de Duitse oorlogsmachine. Witolds eenheid wordt verpletterd, zijn lievelingspaard bij een aanval doorzeefd met kogels. Hijzelf overleeft als bij wonder. Wanneer de Duitsers het gros van het werk gedaan hebben, vallen aan de andere kant de Sovjets het land binnen. Hitler en Stalin hebben Polen eind augustus in een geheim akkoord onder elkaar verdeeld. Op 28 september valt Warschau. De Poolse regering vertrekt in ballingschap naar Londen. Tijdens de campagne is Witold op een officier gebotst die hij nog van vroeger kent: Jan Wlodarkiewicz, een even grote patriot als hijzelf. Op 9 november organiseren ze een eerste verzetsbijeenkomst in het appartement van diens schoonzus Eleonora. In december zijn ze al met honderd. In het voorjaar zoekt Witold contact met een andere oud-officier, kolonel Rowecki, om de krachten te bundelen. Rowecki heeft contacten met de Poolse regering in ballingschap. Op 3 juli 1940 wordt één van de belangrijke leden van het netwerk, gynaecoloog Dering, opgepakt. Ook Surmacki wordt aangehouden. De ondergrondse weet niet goed wat hun lot is. Maar het verhaal doet de ronde dat de Duitsers bij Oswiecim in voormalige Poolse legerbarakken een kamp hebben opgezet. In augustus zit er een duizendtal mannen. Rowecki beslist dat ze het kamp moeten infiltreren om te weten wat er precies gebeurt en er verzet te organiseren. De leiding denkt aan Witold. Maar omdat de missie zo gevaarlijk is, moet hij "vrijwillig" gaan. Witold aarzelt. Hij denkt aan Maria en de kinderen. De kans dat hij dit overleeft, is klein. Uiteindelijk stemt hij toe. Bij het krieken van

de dag op 19 september 1940 laat Pilecki zich arresteren tijdens een nieuwe Duitse razzia. "Geef maar door dat de opdracht is uitgevoerd", zijn de laatste woorden die hij uitspreekt in vrijheid. Twee dagen later arriveren Witold en zijn lotgenoten in Oswiecim oftewel Auschwitz. Bij hun aankomst staan de kapo's - Volksduitse gevangenen die dienst doen als bewakers - hen op te wachten. Ze vragen de nieuwelingen naar hun beroep. Een man antwoordt: "Rechter". Hij wordt ter plekke doodgeslagen. "Welkom in Auschwitz, mijn beste heren", zegt de kapo. "Laat niemand denken dat hij hier ooit levend gaat uitkomen", vult een SS-Obersturmführer aan. Witold krijgt identificatienummer 4859. Het kampleven is vreselijk. Witold heeft het gevoel dat hij in een nachtmerrie rondloopt. De wereld ziet er nog hetzelfde uit, maar de mensen die hem bevolken zijn vreemd, zelfs duivels. Hij past zich echter snel aan. Maar vraagt zich tezelfdertijd af hoe hij in deze uitzichtloze omstandigheden een verzetscel kán oprichten. Witold gaat op zoek naar Dering en Surmacki, de twee leden van de ondergrondse uit Warschau die voor hem zijn aangehouden. Gynaecoloog Dering werkt als verpleger in de ziekenboeg. "Hier ontsnappen is uitgesloten", drukt Dering meteen alle hoop de kop in. "Slechts één is het al gelukt." Hij voegt er nog aan toe dat niet de kapo's, maar de honger het grootste gevaar vormen. De meeste gevangenen staan op een dieet van minder dan duizend calorieën per dag. Diegenen die op de grens van de hongerdood balanceren, worden de "muzelmannen" genoemd. Wie het werk niet aankan, wordt genadeloos doodgeslagen door de kapo's. Het crematorium kan 70 lijken per 24 uur aan. Omdat dit niet meer volstaat, willen de SS'ers de capaciteit opvoeren. Witold begint zijn rekrutering. Zijn wervingscriterium is: onbaatzuchtig gedrag. Het delen van een hompje brood. Het verzorgen van een zieke lotgenoot. Samen met Dering en de ondertussen ook teruggevonden Surmacki vormt een vijftal de eerste harde kern. Surmacki, die in een SS-bouwafdeling zit, heeft al contact gelegd met een patriottisch gezin dat vlakbij het station woont. De familie Stupka. Via hen kan hij af en toe wat eten binnensmokkelen en sijpelt er nieuws van de buitenwereld door. Zo weten de gevangenen in het kamp in de herfst van 1940 dat Engeland nog altijd doorvecht. De Stupka's hebben echter geen contacten met Warschau. Via hen info buiten krijgen over het kampleven is onmogelijk. Maar als er een forse som betaald wordt door de familie, laat de kampleiding af en toe gevangenen vrij. Chemicus Aleksander Wielopolski, lid van een adellijke verzetsgroep, is één van die gelukkigen. Witold laat hem een boodschap vanbuiten leren. Hij heeft berekend dat er al duizend mannen overleden zijn. Aleksander Wielopolski krijgt ook de vraag mee aan de Britten om het kamp te bombarderen. Op het moment dat Wielopolski zijn verslag in Warschau overmaakt, verliest Witold zijn eerste medestander. Zelf kwijnt hij ook stilaan weg. Hij wordt "muzelman". Uiteindelijk vindt Witold zijn redding dankzij een job in de timmermanswerkplaats. Hij hoopt dat de publicatie van Aleksander Wielopolski's verslag in het belangrijkste ondergrondse blad in Warschau de Engelsen snel zal wakker schudden. Dat is niet het geval. Lente 1941. Karol, een blokgenoot en medestander van Witold, zal worden vrijgelaten. Opnieuw een kans om te communiceren met de buitenwereld. In zijn verslag geeft Witold mee wat ze al bereikt hebben. Een organisatie met vertakkingen in alle afdelingen van het kamp, een smokkelnetwerk, mensen langer in leven houden, via Dering toegang tot een radio - en dus de BBC - in een bureau van de ziekenafdeling. Daartegenover staan de cijfers. Sinds de opening zijn 15.000 gevangenen naar Auschwitz gestuurd. Minder dan een jaar later zijn er nog slechts 8.500 in leven. En het ziet er niet naar uit dat die situatie snel zal verbeteren. Er breekt tyfus uit. De ziekenboeg raakt vol en wordt fors uitgebreid. In plaats van iets aan de ziekte te doen door de onhygiënische levensomstandigheden aan banden te leggen, beginnen de Duitsers met medische experimenten. Uiteindelijk opteren ze voor dodelijke fenolinjecties, recht in het hart. "Om te

voorkomen dat de zieken meer zouden lijden", volgens de SS-artsen. In de zomer van 1941 kondigt kampcommandant Höss iets vreemds aan. "Alle zieken en gewonden mogen zich opgeven voor het sanatorium." Op 28 juli vertrekken de eerste 575 mannen. Op het moment dat ze de trein instappen, verneemt Dering dat ze niet naar een sanatorium gaan, maar naar Sonnenstein bij Dresden. Die instelling is onderdeel van een naziprogramma dat sinds 1939 gehandicapten en psychiatrische patiënten elimineert. De artsen experimenteren er onder meer met massaal vergassen met koolstofmonoxide. Enkele dagen later komen alle kleren en persoonlijke bezittingen van de 575 terug in het kamp aan. In september worden er weer 250 zieken geselecteerd. In afwachting van de zogenaamde trein, worden ze ondergebracht in de keldercellen van de strafcompagnie. Er komt geen trein. Wel een reeks trucks met een 600-tal Sovjet-krijgsgevangenen in. Die moeten ook het strafblok in. Net na middernacht klinkt daar gegil en geschreeuw. Nadien niets meer. De volgende ochtend moeten de ziekenboegmedewerkers het strafblok in. Ze zien de lijken. Op de grond blauwe balletjes. Sommigen herkennen het ontluizingsmiddel Zyklon B. Gouden tanden worden met een tang uitgerukt. De lijken naar het crematorium geslept. De toestand verergert van maand tot maand. Pas in 1943 wist Pilecki het vernietigingskamp te ontvluchten, maar vijf jaar later, in 1948 werd hij door het communistische regime in Polen geëxecuteerd. Pas in de jaren negentig werd zijn verhaal bekend. Zelfs de kinderen van Pilecki waren niet op de hoogte van zijn heldendaden in de oorlog. Pas na de val van het IJzeren Gordijn kwamen details over zijn uitzonderlijke missie boven. In 2012 stootte Jack Fairweather op het verhaal van Witold Pilecki. Na oorlogsverslaggeving in Afghanistan en Irak was hij op zoek naar een nieuw onderwerp. Pilecki's kinderen hebben Fairweather geholpen om het verhaal van hun vader bij elkaar te puzzelen. Aan de BBC zei Fairweather dat Pilecki 'een van de grootste helden van de Tweede Wereldoorlog was en dat het verhaal van Pilecki een sterke boodschap voor de wereld vandaag uitdraagt'. Met zijn boek 'Vrijwillig naar Auschwitz: Witold Pilecki, de man die Auschwitz infiltreerde' won Jack Fairweather de Britse 'Costa book of the year award'. (fragment uit vrijwillig naar Auschwitz). Jack Fairweather. Vrijwillig naar Auschwitz: Witold Pilecki, de man die Auschwitz infiltreerde. Speelduur: 13 uur. Boeknummer: 28138.

Vertel me een verhaal: 'Van Floere en andere dieren' van Ernest Claes

Weinig auteurs die zo gepassioneerd konden schrijven over dieren als Ernest Claes. 'Van Floere en andere dieren' bundelt zijn 'dierlijke' vertellingen, van volledige verhalen als 'Black' en 'Floere het fluwijn' tot kortere anekdotes. Stuk voor stuk meeslepende pareltjes waarin eigenwijze honden, katten, geiten, een vlieg, een reiger en zelfs een steenmarter, de hoofdrollen spelen. Herbeleef de hilarische hommelijacht van De Witte, de opschudding die het kleine Maantje veroorzaakt in het rijk der gevleugelden en de originele wraakactie van een geit op 'Tist Plu'. Al snel wordt duidelijk dat Ernest Claes dieren de mooiste menselijke eigenschappen toedicht. Zo worden zijn oogappels als Kadol, Black en Daske tijdens het lezen van hun heldhaftige levensverhalen ook een beetje uw favorieten. U kunt nu luisteren naar 'Floere het fluwijn', een verhaal dat Ernest Claes schreef in 1947. Het duurt 1 uur en 20 minuten. (floere het fluwijn). Ernest Claes. Van Floere en andere dieren. Speelduur: 12 uur. Boeknummer: 28344.

Het hoorspel 'Onze korte zomer' van Stig Dagerman.

Eva en Adamsson kennen de begrippen zomer en winter niet. Ze genieten in onafgebroken levensvreugde van een permanent lieflijk seizoen. Als in een prentenboek wordt door het zomerleven van het paradijselijke paar gebladerd. Het einde van deze zomer wordt aangekondigd door een staatscommissie, die de liefdesidylle met bureaucratische middelen te lijf gaat en er desillusionerend een einde aan wil maken. Het hoorspel: 'Onze korte zomer' duurt drie kwartier. (onze korte zomer).